

Πολλοί ερευνητές θεωρούν ότι οι εκστρατείες των Επτά και των Επιγόνων συγχωνεύουν τις πολεμικές επιχειρήσεις, στις οποίες αναλώθηκαν Θήβα και Άργος, πέρα από τους αγώνες στις ίδιες τις πόλεις για την κατάληψη της εξουσίας. Εσωτερικές διαμάχες και εξωτερικοί πόλεμοι οδήγησαν τις κραταιές αυτές δυνάμεις στην εξουθένωση. Η Θήβα έπαψε να υπάρχει ως δύναμη, το Άργος υποσκελίστηκε από τις Μυκήνες. Στα χρόνια του Τρωικού πολέμου, και οι δυο δυνάμεις αποτελούσαν παρελθόν.

Τα αρχαία κείμενα διασώζουν εννιά πολέμους που είχαν σχέση με την Θήβα: Πρώτοι ήρθαν στην περιοχή οι Εγχελείς από τα βόρεια, έδιωξαν τους Σπαρτούς προς την Ήπειρο και εγκαταστάθηκαν στην Καδμεία. Μετά, οι Σπαρτοί με αρχηγό τον Πολύδωρο (γιο του Κάδμου), επέστρεψαν και πήραν πίσω την γη τους, εκδιώκοντας τους Εγχελείς. Να θυμίσουμε ότι οι Εγχελείς βρέθηκαν να έχουν βασιλιά τους τον Κάδμο και βασίλισσα την Αρμονία, όταν οι δυο τους άφησαν τον Πολύδωρο στην Θήβα και έφυγαν βόρεια.

Τρίτος πόλεμος έγινε όταν επέρχονταν οι Φλεγύες, τότε που αναγκάστηκαν ο Ζήθος και ο Αμφίονας να τειχίσουν την Καδμεία. Τέταρτος υπήρξε εκείνος, τον οποίο ξεσήκωσε εναντίον των Τηλεβόων ο Αμφιτρύωνας, κατ' επιταγή της Αλκμήνης.

Πέμπτος πόλεμος υπήρξε αυτός, κατά τον οποίο ο Εργίνος, βασιλιάς του Ορχομενού, ανάγκασε τους Θηβαίους να του πληρώνουν φόρο και έκτος, όταν ο Ηρακλής υποχρέωσε τον Ορχομενό να πληρώνει αυτός φόρο στην Θήβα.

Εβδομος πόλεμος ήταν των Επτά επί Θήβας και όγδοος των Επιγόνων. Ο ένατος συνέβη στα χρόνια του Τρωικού πολέμου, όταν οι Πελασγοί κυρίευσαν την Θήβα κι εγκαταστάθηκαν στην Βοιωτία. Όλες αυτές οι πολεμικές επιχειρήσεις, καθώς και οι παράλληλοι δυναστικοί αγώνες για την κατάληψη της εξουσίας, εξουθένωσαν την πόλη. Το ιερατείο επέβαλε την άποψη ότι αυτό έγινε εξαιτίας της κατάρτας των Λαβδακιδών.

Η περίπτωση του Άργους

Οι ερευνητές έχουν καταλήξει στο συμπέρασμα ότι οι Αμφιάραος, Άδραστος, Αλκμέωνας, Αμφίλοχος και Διομήδης λατρεύονταν ως θεοί, πριν να εκπέσουν σε ήρωες. Ο Αμφιάραος και ο γιος του, Αμφίλοχος (ως ενσάρκωση του πατέρα του) ήταν θεοί της μαντικής τέχνης. Όταν τον ρόλο αυτό ανέλαβε ο θεός Απόλλωνας, ο Αμφιάραος έγινε γιος του και ο Αμφίλοχος εγγονός του. Ο Άδραστος λογιζόταν χθόνιος θεός, πριν από την επικράτηση της διονυσιακής λατρείας. Ο Αλκμέωνας είχε να κάνει με ιερά που αναλάμβαναν καθαρτήριες από φόνους τελετές και ο Διομήδης με άλλα που υπόσχονταν θεραπεία σε οφθαλμολογικές αρρώστιες. Του τελευταίου η ικανότητα ξεκινούσε από το ότι η θεά Αθηνά (προστάτισσα του πατέρα του, Τυδέα, ως την αποστροφή της την ώρα του θανάτου του), τον είχε εφοδιάσει με τόσο ισχυρή όραση, ώστε μπορούσε να βλέπει «ακόμα και τους θεούς».

Οι πολεμικές επιχειρήσεις του Άργους επίσης αποτυπώνονται στις εκστρατείες των Επτά και των Επιγόνων. Οι εσωτερικές διαμάχες και οι εμφύλιοι πόλεμοι προέκυψαν από το γεγονός ότι υπήρχαν εκεί τρεις οικογένειες που διεκδικούσαν την εξουσία: Αναξαγορίδες, Βιαντίδες και Μελαμποδίδες. Και οι τρεις πρόβαλαν τις επιδιώξεις τους ως απόρροια αρχαίων δικαιωμάτων πάνω στον θρόνο: Η συμφωνία του κληρονομικού βασιλιά, Προίτου, με τον Μελάμποδα ήταν να μοιραστεί στα τρία η εξουσία, εφόσον ο τελευταίος θεράπευε τις κόρες του μονάρχη από την μανία, στην οποία τις είχε καταδικάσει ο θεός Διόνυσος. Η μια κόρη πέθανε. Τις άλλες τις έκανε καλά. Το βασίλειο μοιράστηκε στα τρία, ο Μελάμποδας παντρεύτηκε τη μια από τις δυο κόρες του Προίτου κι ο αδελφός του, Βιαντας, την άλλη. Στο εξής, στο βασίλειο, δικαιώματα στον θρόνο είχαν οι Αναξαγορίδες (απόγονοι του Αναξαγόρα, εγγονού του Προίτου), οι Μελαμποδίδες (απόγονοι του Μελάμποδα) και οι Βιαντίδες (απόγονοι του Βιαντα).

Τον καιρό των Επτά, οι Βιαντίδες κατείχαν την εξουσία με βασιλιά τον Άδραστο. Τον καιρό των Επιγόνων, πρέπει να είχε περάσει στους Μελαμποδίδες. Αρχηγός της εκστρατείας ήταν ο Αλκμέωνας, γιος του Αμφιάραου, δισέγγονος του Μελάμποδα. Οι Βιαντίδες είχαν εκδιωχτεί: Ο Άδραστος ζούσε στις Παγές της Μεγαρίδας όπου του πήγαν νεκρό τον γιο του, Αιγιαλέα. Γιος και πατέρας, όταν πέθανε, θάφτηκαν εκεί κι όχι στο Άργος.

Μετά, ο Αλκμέωνας βρέθηκε να περιπλανιέται ανά την Ελλάδα, κυρίως προς την Αιτωλία, με σύντροφο τον Διομήδη. Οι απόγονοι του Αλκμέωνα δραστηριοποιήθηκαν στην Δυτική

Ελλάδα κι όχι στο Άργος, όπου ο Διομήδης, αν και με καταγωγή από την Αιτωλία, αναδείχτηκε σε ηγετική μορφή. Στα χρόνια του Τρωικού πολέμου, βασιλιάς στο Άργος αναφέρεται ο Σθένελος που άφησε στον θρόνο τον γιο του, Κυλάραβη, προκειμένου εκείνος να εκστρατεύσει στην Τροία, με επιφανή αρχηγό τον Διομήδη, από μητέρα απόγονο των Βιαντίδων (ως γιος της Αργείας, κόρης του Άδραστου).

Ο Σθένελος ήταν γιος του Καπανέα και της Ευάδνης που προέρχονταν από την οικογένεια των Αναξαγορίδων: Ο Καπανέας ήταν γιος του Ιππόνοου κι εγγονός του Αναξαγόρα. Η Ευάδνη, κόρη του Ίφη, γιου του Αλέκτορα κι εγγονού του Αναξαγόρα. Ο θρόνος είχε αποδοθεί στην αρχική βασιλική οικογένεια των απογόνων του Προίτου. Αν στ' αλήθεια ήταν αυτή καθώς Αναξαγορίδες λέγονταν κι όχι Προιτίδες, πράγμα που δεν αποκλείει την εκ των υστέρων σύνδεση του Αναξαγόρα με τον Προίτο.

Μόνο που πια τον Αργολικό κάμπο εξουσίαζαν οι Μυκήνες.

(τελευταία επεξεργασία, 22 Δεκεμβρίου 2021)